

Spis treści

Słowo od JM Rektora Wyższej Szkoły Humanistycznej w Lesznie	13
Przedmowa	15
Wstęp	19
I. Reforma systemu edukacji	28
1. Konieczność reformy systemu edukacji	29
2. Kosztowna edukacja, niemożność zwlekania z jej reformowaniem i argumenty krytyki tego przedsięwzięcia	30
3. Próba oceny reformowania edukacji	32
II. Wspieranie i doskonalenie reformy systemu edukacji	40
1. Prognozowanie edukacji	40
2. Metodologiczne aspekty badań pedagogicznych	43
3. Nierówności edukacyjne	45
4. Wychowanie	49
5. Treści dydaktyczne	51
6. Programy, podręczniki oraz dysleksja	55
7. Samoregulacja uczenia się zarówno dla sukcesu, jak i jego braku oraz doświadczenia emocjonalne	59
8. Nauczanie zintegrowane i blokowe	60
9. Edukacja regionalna i dziedzictwo kulturowe w regionie	62
10. Samorządność	64

III. W stronę dobrej szkoły	66
1. Cechy dobrej szkoły	67
2. Społeczne oczekiwania w stosunku do dobrej szkoły	71
IV. Podmiotowość uczestników procesu kształcenia	77
1. Podstawy podmiotowego traktowania uczestników procesu kształcenia	78
2. Podmiotowość nauczających i uczących się	80
3. Źródło podmiotowości nauczycieli i uczniów w procesie kształcenia oraz partnerskie relacje między nimi	83
V. Edukacja z perspektywy kapitału ludzkiego	88
1. Przygotowywanie do pracy w duchu przedsiębiorczości	89
2. Edukacja w kontekście kapitału ludzkiego i demografii	91
3. Związki edukacji i rynku pracy	92
4. Opłacalność edukacji	95
5. Oczekiwania gospodarki rynkowej pod adresem edukacji	98
6. Czas w gospodarce globalnej	100
7. Sens efektywnego kształcenia	103
8. Jakie są perspektywy dla kapitału ludzkiego?	107
VI. Czas wolny i związana z nim edukacja	109
1. Istota czasu wolnego	110
2. Funkcje czasu wolnego oraz wzory i wzorce jego spędzania	111
3. Edukacja do czasu wolnego i instytucje, przygotowujące do niego ...	113
4. Badania nad czasem wolnym	115
5. Współczesne rozumienie czasu wolnego	116

VII. Wartości edukacji szkolnej	120
1. Pojęcie wartości i ich funkcje	122
2. Kategorie wartości	126
3. Wartości poznawcze i uniwersalne	130
4. Podstawy klaryfikacji wartości	133
5. Techniki klaryfikacji wartości	134
6. Rola wartości w edukacji	137
7. Przyczyny wzrostu zainteresowania wartościami w edukacji	139
VIII. Teleologiczne aspekty edukacji szkolnej	142
1. Źródła, istota, wartość, siła regulacyjna i funkcje celów procesów kształcenia	143
2. Klasyfikacje celów edukacji szkolnej	146
3. Ustalanie celów procesu kształcenia	151
4. Istotne momenty realizacji celów edukacyjnych	158
5. Projektowanie celów procesu kształcenia	159
IX. Metody dydaktyczne a aktywność i kreatywność uczniów ...	168
1. Troska o wysoki poziom zajęć dydaktyczno-wychowawczych	170
2. Aktywność i twórczość uczniów	172
3. Kategoryzacja metod dydaktycznych i ich wpływ na aktywność kreatywną uczniów	174
4. Dobór metod dydaktycznych	182
5. Konkluzje	186
X. Ewaluacja uczniowskich postępów w nauce	189
1. Nowy wymiar ewaluacji postępów uczniów w nauce	190
2. Funkcje i rodzaje oceniania uczniowskich osiągnięć szkolnych	192
3. Wewnątrzszkolna ewaluacja osiągnięć uczniów	194
4. Ocenianie zewnętrzne	197
5. Nowa matura	198
6. Testowa ewaluacja wiedzy uczniów	199
7. Wpływ oceniania na jakość edukacji szkolnej	209

XI. Decydują nauczyciele	213
1. Jak przygotować nauczycieli do wymagań społeczeństwa wiedzy i potrzeb reformy systemu edukacji?	213
2. Kwalifikacje niezbędne do pełnienia ról nauczycieli w reformowanej szkole	215
3. Kompetencje nauczycieli	219
4. Europejski drogowskaz kształcenia nauczycieli	220
5. Konieczne zmiany w kształceniu i doskonaleniu nauczycieli	221
Zakończenie	223
Bibliografia	231

BOOK SERIES:
STUDIES AND MONOGRAPHS
OF HIGHER SCHOOL OF HUMANITIES
IN LESZNO

Kazimierz Denek

TOWARDS GOOD EDUCATION

Contents

Note from His Magnificence Chancellor of Higher School of Humanities in Leszno	13
Preface	15
Introduction	19
I. Reform of the educational system	28
1. Need for reform of the educational system	29
2. Expensive education, why can not be the reform postponed, arguments against the project	30
3. Critical evaluation of the education reform	32
II. Support for and improvement of the education reform	40
1. Educational forecasts	40
2. Methodological aspects of pedagogical research	43
3. Educational inequalities	45
4. Socialization	49
5. Didactic content	51
6. Curricula, handbooks and dyslexia	55
7. Self-control of both successful and unsuccessful learning, and emotional experiences	59
8. Bloc and integrated learning	60
9. Regional education and cultural heritage in the region	62
10. Autonomy	64
III. Towards a good school	60
1. Characteristics of a good school	67
2. Social expectations from a good school	71
IV. Subjectivity of participants in educational process	77
1. Subjective approach to participants in educational process	78
2. Subjectivity of teachers and learners	80
3. Sources of subjectivity of teachers and learners in educational process, partnership between them	83
V. Education and human resources	88
1. Training for enterprise work	89
2. Education and human resources and demography	91
3. Education and labour market	92
4. Profitability of education	95
5. Market economy and its expectations in relation to education	98
6. Time in global economy	100
7. Meaning of efficient education	103
8. What are prospects for human resources?	107
VI. Leisure time and education connected with it	109
1. Idea of leisure time	110
2. Functions and patterns of leisure time activities	111
3. Education of leisure time and leisure time institutions and facilities	113
4. Leisure time research	115
5. Modern meanings of leisure time	116

VII. Value of school education	120
1. Notion of value and its functions	122
2. Categories of value	126
3. Cognitive and universal values	130
4. Fundamentals of value clarification	133
5. Techniques of values clarification	134
6. Role of values in education	137
7. Growing interest in values in education	139
VIII. Teleological aspects of school education	142
1. Sources, essence, value, control force and functions of education processes	143
2. Classification of school education tasks	146
3. Defining school education tasks	151
4. Crucial steps in achieving education tasks	158
5. Designing education tasks	159
IX. Teaching techniques, involvement and creativity of learners	168
1. High level of didactic and socialization classes	170
2. Involvement and creativity of learners	172
3. Categorization of teaching techniques and their influence upon creative involvement of learners	174
4. Selection of teaching techniques	182
5. Conclusions	186
X. Evaluation of learners' educational progress	189
1. New dimensions of learners' progress evaluation	190
2. Functions and types of schooling progress evaluation	192
3. In-school evaluation of learners' progress	194
4. External evaluation	197
5. New form of high school final exams	198
6. Testing learners' knowledge	199
7. Influence of evaluation upon school education quality	209
XI. Teachers decide	213
1. How to train teachers for the needs of information society and reform of education system	213
2. Qualifications necessary to perform some roles in the reformed school	215
3. Teachers' competences	219
4. European lodestar for teachers' training process	220
5. Necessary changes in teachers' training and improvement	221
Summary	223
References	231